

عنوان مقاله:

نظام دانشگاهی، چالش های بومی و جهانی، و تعامل با فضای اجتماعی

محل انتشار:

فصلنامه رهیافت، دوره 29، شماره 76 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 23

نویسنده:

علی پایا - عضو هیئت علمی مرکز تحقیقات سیاست ملی کشور، تهران، ایران، کالج اسلامی وابسته به دانشگاه میدلسکس

خلاصه مقاله:

دانشگاه ها (در معنای عام این واژه) در زمره مهم ترین نهاد های تاثیر گذار در ظهور و نیز شکل دادن به جهان مدرن به شمار می آیند. نهاد دانشگاه همچنین نقشی اساسی در پاسخگویی به چالش های پایان ناپذیری ایفا می کند که بی وقفه در جهان مدرن رخ می نمایند. شتاب ظهور این چالش ها و تنوع آنها، در قیاس با آنچه در جهان پیشامدرن پدیدار می شد به مراتب فزون تر است. در مقاله حاضر پس از ارائه توضیح کوتاهی در خصوص شماری از مهم ترین مدل های دانشگاه و کارکرد های آن و اشاره به برخی از پر اهمیت ترین چالش های بومی و جهانی و یادآوری نقش دانشگاه در مواجهه با آنها، به مقوله «فضای اجتماعی» و ممیزه های اصلی آن و ارتباط متقابل میان آن و نهاد دانشگاه پرداخته خواهد شد. نکته اصلی مورد تاکید مقاله آن است که هم نهاد دانشگاه و هم فضای اجتماعی، به منزله دو برساخته «حیث های التفاتی جمعی» که بی وقفه دستخوش تطویرند، بر یکدیگر و بر دیگر نهاد های موجود در جهان واقعیت های اجتماعی، از جمله و در زمره مهم ترین آنها، نهاد دولت و عرصه سیاست، سپهر فرهنگ و قلمرو اقتصاد، تاثیر می گذارند و از آنها تاثیر می پذیرند. برآیند این اثرات پر شمار، به فعالیت رسیدن ظرفیت های فراخی است که در این برساخته ها و آن نهاد ها مندرج است. پدیدار شدن این ظرفیت ها از سویی با نیازهای کاربران این برساخته ها و نهادها و از سوی دیگر با کارکرد های بالفعل و بالقوه آنها، مرتبط است. مسئله ای که مقاله می کوشد برای آن پاسخی ارائه دهد آن است که بر اساس کدام الگو ها و آموزه های نظری، می توان تعامل میان این برساخته ها و نهاد ها را چنان سامان داد که به طور کلی ظرفیت های مثبت آنها بروز کند و از تحقق ظرفیت های منفی آنها، در حد امکان، جلوگیری به عمل آید.

کلمات کلیدی:

دانشگاه، فضای اجتماعی، فناوری، چالش های جهانی و بومی، نوآوری، قلمرو اقتصاد، سپهر فرهنگ و سیاست

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1709719>

